

Investice

Dům finančních jistot

Proč bych měl vůbec investovat?

- graf, který ukazuje, za jak dlouho se sníží kupní síla úspor na polovinu při různé míře inflace.

Pokud budeme pracovat s odhadem budoucí průměrné inflace na úrovni 3 % ročně, potom se kupní síla úspor sníží na polovinu za 23 let.

Na běžném účtu v bance klient inflaci neporazí. Musí své finanční prostředky investovat.

- Věděli jste, že...
- ...americké akcie na dlouhém horizontu přinesly nadinflační **výnos 6,4 % p.a.?**
- ...britské akcie na dlouhém horizontu přinesly nadinflační **výnos 5,4 % p.a.?**
- A takto bychom mohli pokračovat. **Obecně platí, že akcie na dlouhém horizontu přinesly štědré nadinflační výnosy.**
-

To samozřejmě neznamená, že má investor dát do akcií veškerý svůj majetek.

Nicméně platí, že akcie potřebuje mít v portfoliu téměř každý klient.

Otázka obvykle nezní jestli, ale kolik.

Investiční dotazník

Odborné znalosti a zkušenosti zákazníka

1. Jaké jsou Vaše znalosti ohledně investování do investičních nástrojů?

- pracoval/a jsem nebo doposud pracuji v oblasti obchodování s investičními nástroji* (3)
- mám praktické znalosti a zkušenosti* (3)
- mám vzdělání v oblasti obchodování s investičními nástroji* (2)
- vím, že takové možnosti jsou, a dosud jsem o nich uvažoval/a pouze do budoucna* (1)
- o těchto možnostech nemám žádné informace a dosud jsem se o ně nezajímal/a (0)

3. Jaké jsou Vaše zkušenosti s obchodováním s investičními nástroji?

- pokročilé (více než 5 let)* (3)
- dostatečné (1 – 5 let)* (2)
- základní (do 1 roku)* (1)
- nemám zkušenosti (0)

2. Které z níže uvedených finančních produktů jste již využil/a?

- investuji (investoval/a jsem) přímo na kapitálovém trhu (dluhopisy, akcie) (3)
- investuji (investoval/a jsem) prostřednictvím podílových fondů (2)
- dosud využívám pouze bankovní produkty, stavební spoření nebo životní pojištění (1)
- nevyžívám žádné finanční produkty, nebo pouze běžný účet (0)

4. Z jakých zdrojů čerpáte informace o dění na finančních trzích?

- sám si provádím vyhodnocení chování konkrétních investičních nástrojů (3)
- aktivně se zajímám o ekonomické dění a sleduji trendy investičních nástrojů (2)
- internet, noviny, názory a doporučení ekonomů či finančních poradců (1)
- žádné, dosud jsem se o to nezajímal/a (0)

Investiční dotazník

Finanční zázemí zákazníka

5. Převažujícím zdrojem Vašich příjmů jsou:

- příjmy z majetku a investic (2)
- příjmy z podnikání (1)
- příjmy ze závislé činnosti (1)
- mateřská, rodičovská a ostatní sociální dávky (0)

7. Vaše celková výše majetku (včetně likvidních aktiv, investic a investičních nemovitostí) činí:

- nad 10 000 000 Kč (4)
- 5 000 000 Kč - 10 000 000 Kč (3)
- 1 000 000 Kč - 5 000 000 Kč (2)
- 250 000 Kč - 1 000 000 Kč (1)
- do 250 000 Kč (0)

6. Kolik procent ze svých měsíčních příjmů již dnes pravidelně investujete?

- nad 15% (7)
- 11 - 15% (5)
- 5 - 10% (3)
- méně než 5% (1)

8. Jakou část svých úspor máte již dnes/měl jste v minulosti zainvestovanou na finančním trhu?

- nad 75 % (7)
- 51 - 75 % (5)
- 25 - 50 % (3)
- méně než 25 % (1)
- nic (0)

Investiční dotazník

Investiční cíle a rizikový profil

9. V případě pravidelné investice: jaký je Váš cílový (nejdelší) časový horizont předpokládaného výběru peněz?

- nad 15 let (7)
- do 15 let (5)
- do 10 let (3)
- do 5 let (1)
- nemám v úmyslu pravidelně investovat (0)

11. V případě, že Vaše investice v průběhu investování například poklesne až o cca 50 %, zachováte se následovně:

- přikoupím podobnou investici, protože nakupuji levně (3)
- do investice nebudu nijak zasahovat a vyčkám na další vývoj, dodržím investiční horizont nebo ho i prodloužím, abych se vyhnul ztrátě (2)
- požádám o radu finančního poradce a jeho radou se budu řídit (1)
- abych neztratil ještě víc, investici zruším a vyberu, i když utrpím ztrátu tím, že jsem nedodržel zvolený investiční horizont (0)

10. Dáváte při investování přednost velikosti výnosu, nebo jistotě?

- očekávám nadprůměrné výnosy; jsem srozuměn s tím, že nadprůměrné výnosy jsou zpravidla možné pouze u vysoce rizikových investic, u nichž hrozí ztráta velké části investovaných prostředků (3)
- investuji proto, že chci vyšší výnos, ale vím, že v případě nepříznivého vývoje trhů se může hodnota mých investic i snížit, a to i při dodržení zvoleného investičního horizontu (2)
- investici chápu jako uchovatele hodnoty, dávám přednost jistotě, i přestože jsem si vědom, že budu dosahovat nízkých výnosů (1)

12. K čemu jsou určeny finanční prostředky, které chcete investovat?

- volné finanční zdroje, které nepotřebuji, a jejichž účelem je pouze generovat další zisk (5)
- finanční prostředky, které nyní nepotřebuji, ale očekávám jejich využití v budoucnu (3)
- úspory, které jsou určeny ke konkrétnímu účelu v blízké době (1)

Investiční dotazník

13. Jak moc je pro Vás důležitá možnost investici rychle přeměnit na hotové peníze?*

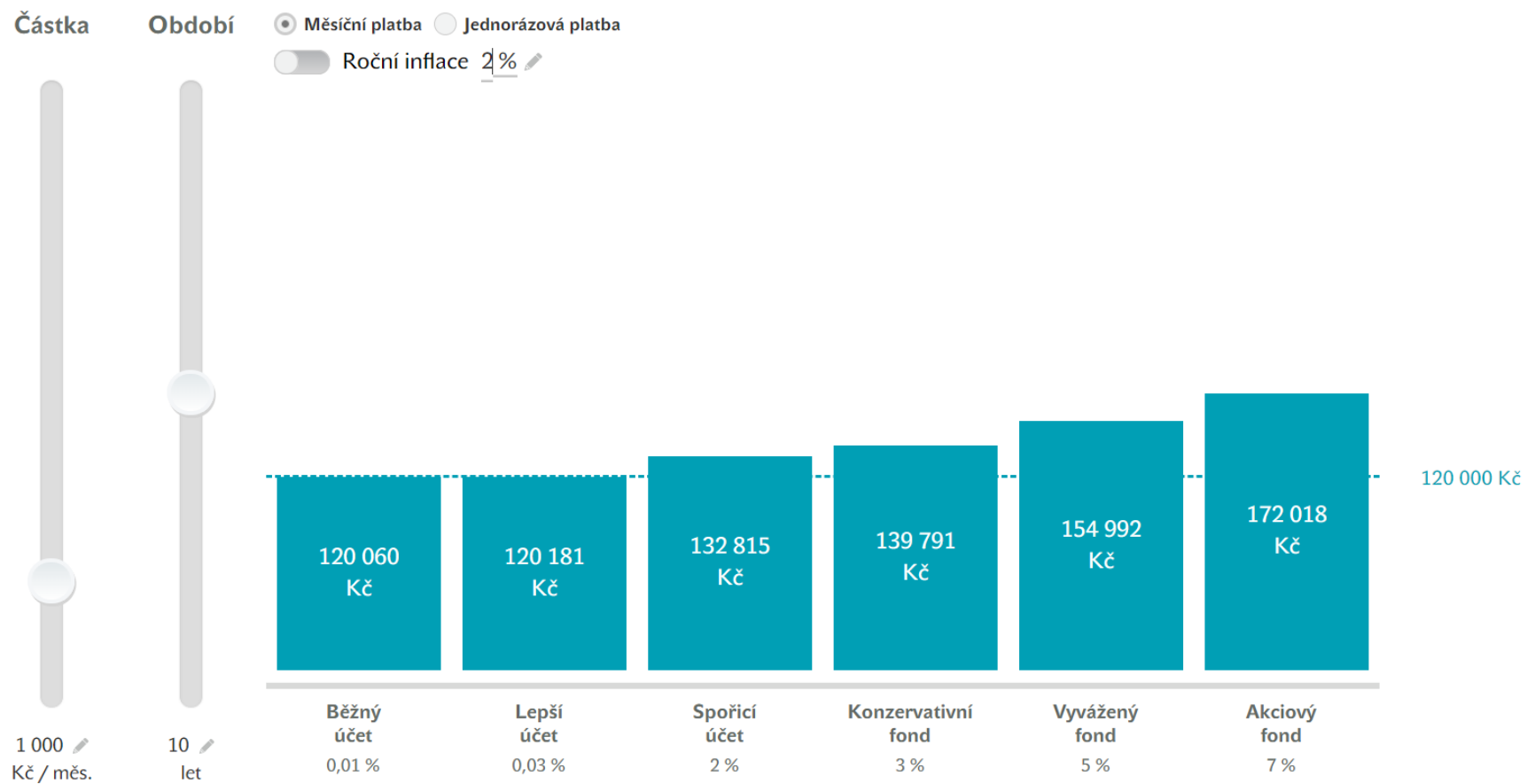
- není, své peníze nechám investovány v souladu se zvoleným investičním horizontem nebo investiční horizont i prodloužím, abych se vyhnul ztrátě (7)
- pro případ vzniku nepředpokládané finanční potřeby mám dostatečnou finanční rezervu, kterou mohu použít, a tuto možnost proto nebudu muset využít (5)
- pro případ vzniku nepředpokládané finanční potřeby mám finanční rezervu; situaci vyřeším tak, aby mi vznikla co nejmenší ztráta, přesto se však může stát, že k přeměně investice na hotové peníze přistoupím (3)
- ano, je pravděpodobné, že nedodržím zvolený investiční horizont a že budu muset okamžitě přeměnit investici na hotové peníze; jsem si vědom toho, že utrpím ztrátu oproti investovaným prostředkům, ale přesto k přeměně na hotové peníze přistoupím (0)

** S podílovými listy nebo obdobnými cennými papíry kolektivního investování je za obvyklých tržních podmínek spojena možnost přeměnit je na peníze (požádat o jejich odkup) v relativně krátké lhůtě dnů nebo týdnů. Aktuální hodnota podílového listu nebo obdobného cenného papíru kolektivního investování však může v daný okamžik být nižší než na počátku investice, a zákazník tak může přijít o část investovaných prostředků. Žádost o odkup by tedy měla být zvážena s ohledem na aktuální hodnotu a konzultována s finančním poradcem.

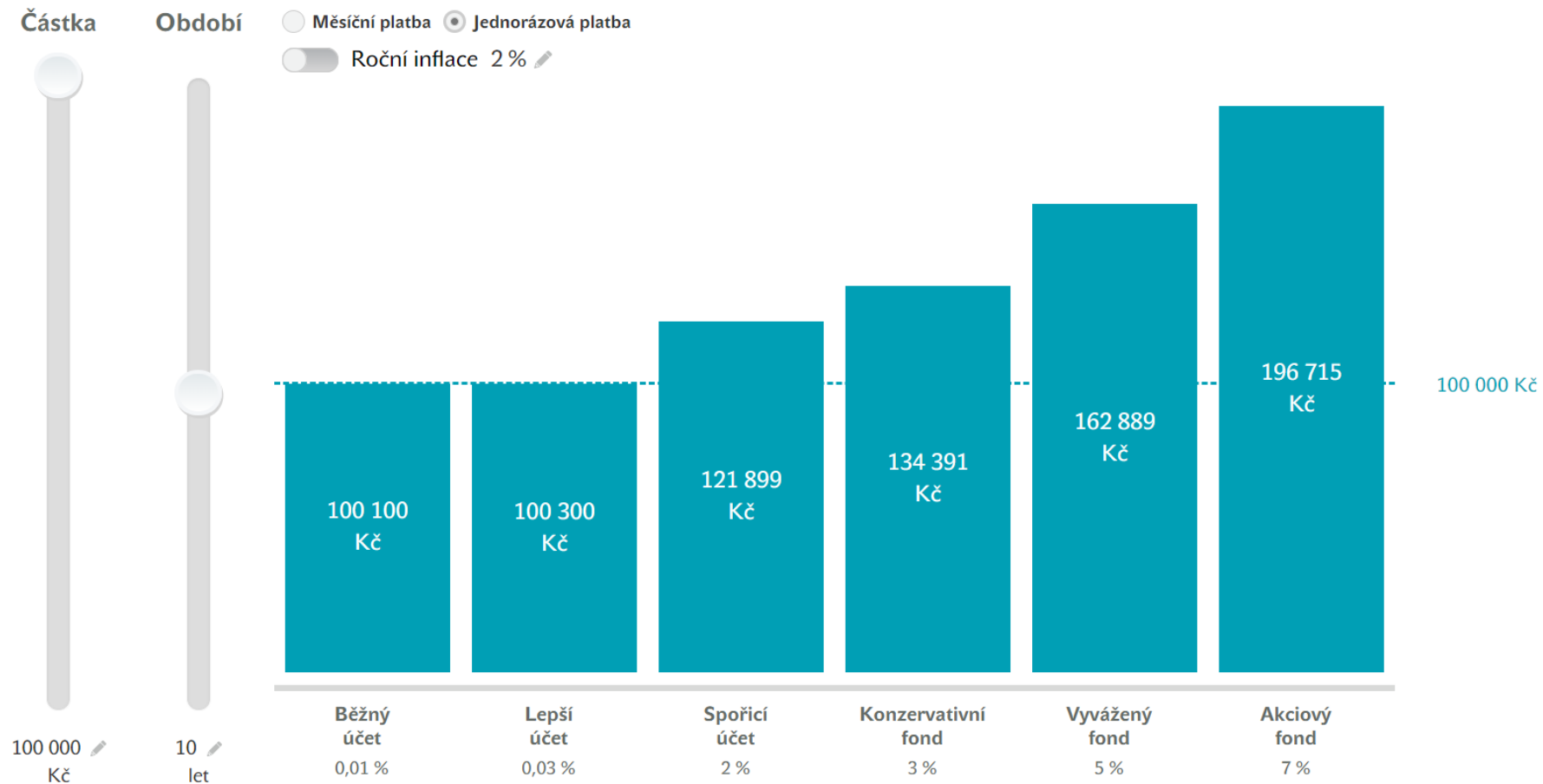
Investiční dotazník výsledek

Pravidelná investice

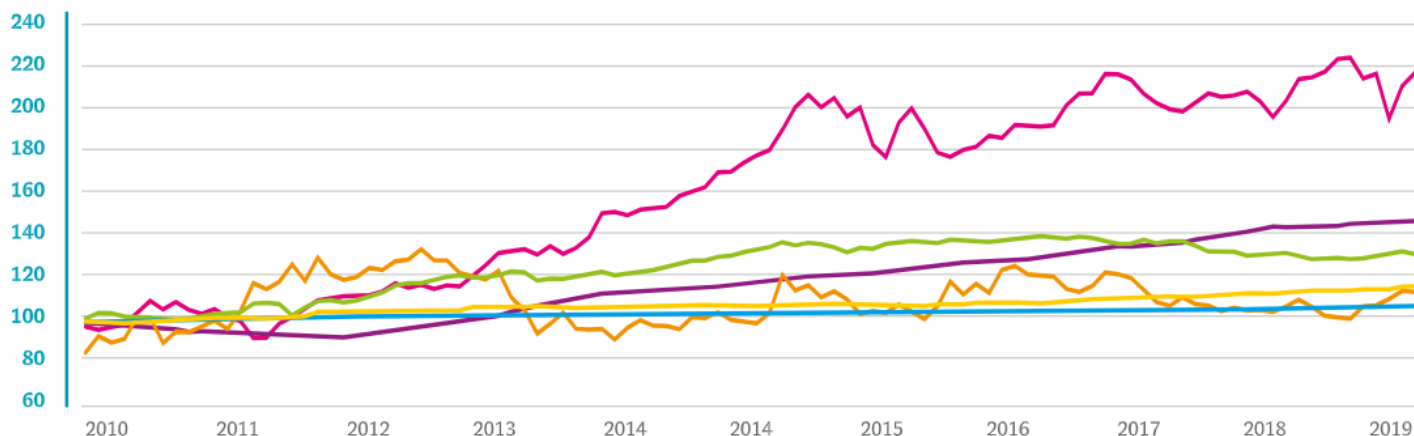

Jednorázová investice

Spořit nebo investovat?

Podívejte se, jak se různé druhy investic chovají v čase. V bance, na běžném účtu, vám úspory sice nesežerou myši jako ve slámku, ale inflace postupně ano.

Typy investic*

- 1,7% Cenová hladina ČR
- 0,7% Peněžní trh ČR
- 3,1% Státní dluhopisy ČR
- 1,5% Zlato (CZK)
- 4,5% Nemovitosti USA
- 9,2% Světové akcie

Produkt	Minimální investiční horizont	Očekávaný průměrný výnos
bankovní účet	< 1 rok	0%
fond peněžního trhu	< 3 roky	0,5 až 1,5 %
fond státních dluhopisů	3+	2 až 3 %
firemní dluhopisy	3+	3 až 5 %
akiové fondy	5+	cca 7 %
nemovitostní fondy	3+	3 až 4 %
zlato	5+	2 až 3 %

Na běžném účtu v bance klient inflaci neporazí. Musí své finanční prostředky investovat.

Co jsou vlastně investice?

Investice je, když se vzdáte současné spotřeby za účelem **nejisté** budoucí spotřeby. Jiná definice zní, že investice je **jakákoliv činnost, při které obětujete přesně stanovené množství peněz dnes za očekávaný, ale nejistý tok peněžních prostředků** kdykoliv v budoucnosti (nebo k přesnému datu v budoucnosti).

Finanční trh, jak je na tom?

- Na finančním trhu se setkává nabídka volných finančních zdrojů a poptávka po nich.
- Ti, kteří mají úspory, je nabízejí těm, kterým volné finanční prostředky zrovna chybí. To znamená firmám, státu, domácnostem, které si chtějí vzít hypotéku apod. Finanční trhy nabízejí celou škálu možností, jak s úsporami nakládat.
- **Volba konkrétní investice zásadně ovlivní to, jak budeme připraveni na různé životní situace.** Zda třeba nepřijdeme o velkou část kupní síly úspor proto, že jsme je nechali ležet na běžném účtu, kde se do nich zakousla inflace. Nebo zda neproděláme proto, že jsme vsadili vše jen na akcie, a peníze nutně potřebujeme zrovna v době poklesu trhů. Nebo zda neztratíme celoživotní úspory tím, že nakoupíme dluhopisy vydané předluženou firmou, která následně zbankrotuje, a námi držené dluhopisy nesplatí.
- **U investic zkrátka neexistuje žádná jistota, nicméně i tak je potřeba se v této oblasti orientovat a umět se co nejlépe rozhodnout, jaký nástroj na daný požadavek klienta je nejvhodnější využít.**

Výnos, riziko, likvidita...

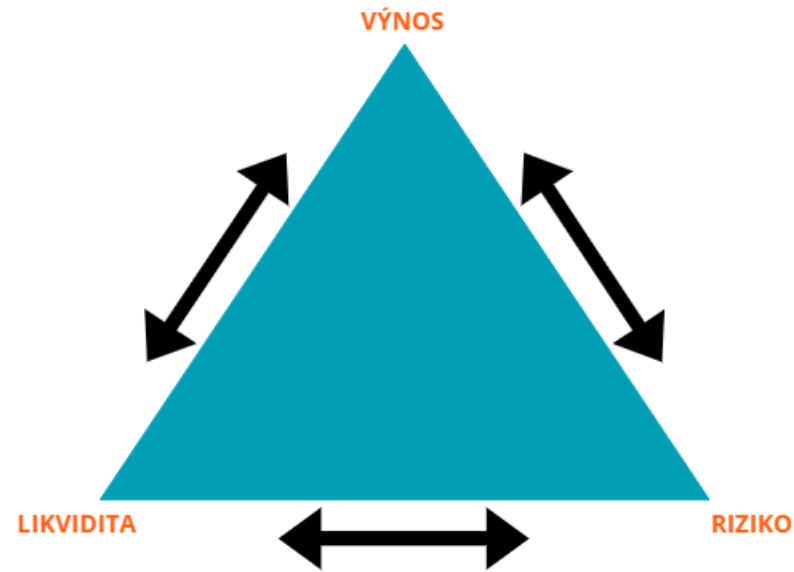
Na co si dávat pozor?

- Je potřeba zdůraznit, že ŽÁDNÁ investiční příležitost na trhu nenabízí to, co bychom všichni chtěli – vysoký výnos, nulové riziko a zároveň možnost investici okamžitě zpeněžit neboli likviditu.
- Výnos, riziko a likvidita se někdy znázorňují jako vrcholy tzv. investičního trojúhelníku.
- Ten znázorňuje, že mezi těmito parametry se můžete různě pohybovat, ale když maximalizujete jeden, musíte slevit z druhého.
- Když chcete bezpečnou investici, budete se muset smířit s nižším výnosem.

Důležité upozornění

- **To, že klient podstoupí vysoké riziko, ještě automaticky neznamená, že také vydělá.**
- **Kdyby to tak fungovalo, byl by dobrý nápad najít si co nejriskantnější spekulaci na burze a vrhnout se do ní po hlavě.**

Investiční trojúhelník aneb co je výnos, riziko a likvidita?

VÝNOS

Vedle podstupované míry rizika a likvidity je pro investora zásadní, co mu realizovaná investice přinese - obdobně jako majitelé půdy očekávají za pronájem rentu a zaměstnanci očekávají za svou práci mzdu, investor očekává výnos.

Výnos tedy **představuje čistý příjem z investiční činnosti**. Je velmi důležité si uvědomit, že každý investor má jiná očekávání a představu o výnosu, který chce realizovat. Na finančních trzích tak nalezneme investory, kteří se spokojí s výnosem pokrývajícím míru inflace a zároveň pak investory, kteří pátrají po vysoce výnosných (zároveň rizikových) investičních příležitostech. Dostáváme se tak k podstatě problematiky a zásadní otázce - co vlastně ovlivňuje výši výnosu z dané investice?

Výnos je ovlivněn již zmíněným rizikem a mírou likvidity - platí totiž, že pokud investor podstupuje vyšší riziko, pak očekává vyšší výnos. Pokud se však rozhodne pro méně rizikovou investici, pak se spokojí s nižším výnosem.

RIZIKO

Rizikovost investice je jedním ze základních faktorů, které před realizací daného rozhodnutí posuzuje každý investor.

Riziko se dá definovat jako **pravděpodobnost, že investor přijde o část svých peněz,** nebo dokonce celou investovanou částku. Dle ochoty podstupovat riziko můžeme investory rozlišit do několika základních skupin: konzervativní, vyvážený a dynamický.

Konzervativní investoři cílí na co nejbezpečnější investice, které jsou zpravidla spojeny s nižším výnosem. Pravděpodobnost vysoké ztráty je u takových investic co nejmenší. S růstem ochoty akceptovat vyšší riziko se investor stává agresivnějším a jeho potenciální zisk/ztráta roste. Za bezpečnou investici můžeme považovat například 10-ti leté americké státní dluhopisy. Jako příklad vysoce rizikové investice se nabízí obchodování na trhu cizích měn (Forex) a například opce a CFD (rozdílové smlouvy), kde nebývá ničím výjimečným ztráta celé investované částky.

Klíčový je tak správně vyplněný investiční dotazník, na základě kterého by měla být profilu investorů přiřazena investice s odpovídajícím rizikem.

LIKVIDITA

V rámci investování je velmi důležité myslet na skutečnost, že ačkoliv nyní investované prostředky nemusíme potřebovat, může nastat situace, ve které budeme své peníze potřebovat zpět.

Pojem likvidita tedy v zásadě **vyjadřuje, zda a jak rychle je možné investiční instrument (akcie, dluhopis atd.) přeměnit na hotové peníze.**

Pokud tedy investor drží akcie, které jsou obchodované na amerických burzovních trzích, jedná se obvykle o vysoce likvidní tituly a je tedy možné realizovat prodej ve velmi krátkém čase a bez výrazných nákladů. Naopak některé investiční nástroje (například mnohé české korporátní dluhopisy) může být výrazně obtížnější a nákladnější přeměnit na hotové peníze - bavíme se tak o nízké likviditě. Co míru likvidity určuje?

V zásadě se nejedná o nic jiného než o nabídku a poptávku. Pokud je tedy daný investiční nástroj poptávaný širokou skupinou investorů, je snadné nalézt protistranu transakce. Pokud se však jedná o velmi málo obchodovaný nástroj, nalézt protistranu obchodu bude značně komplikované a investor tak nemusí získat své prostředky v požadovaném čase.

Časový horizont a investování

- Důležitým parametrem při rozhodování, kam investovat, je čas. **Při dlouhodobém investování se v plné síle projeví efekt složeného úročení či obecněji reinvestice výnosů.** Když například za přijaté dividendy nakoupíte další akcie, dostáváte vlastně výnosy z výnosů, které se na sebe postupně nabalují jako sněhová koule...
- Také platí, že čím **delší dobu můžete nechat své peníze investované – čím delší máte investiční horizont – tím rizikovější investici můžete zvolit.** Budete mít čas, aby byl případný pokles vyrovnán růstem. Krátkodobé kolísání vás tedy nemusí tolik zajímat. V dlouhodobém horizontu také chceme ochránit úspory před inflací. Ten, kdo všechny peníze nechá na účtu v bance, je má sice uloženy „bezrizikově“, ale ve skutečnosti podstupuje velké riziko ztráty kupní síly. Investiční horizont není to jediné, co rozhoduje o optimálním složení klientova portfolia. Záleží na účelu investice, zkušenostech klienta atd. Portfolio na předpokládaný horizont 5 let každopádně bude vypadat jinak než portfolio na 20 let.

Jak investice reguluje stát...

- **Finanční trhy podléhají velmi přísné regulaci. Nemůže na nich podnikat každý, k založení banky, pojišťovny či investiční společnosti je potřeba licence.** Bez příslušného povolení je zakázáno přijímat vklady od veřejnosti a poskytovat investiční služby.
- Tyto subjekty na finančním trhu licencuje a dohled nad nimi vykonává Česká národní banka.
- **Každá firma či fyzická osoba poskytující poradenství či jiné investiční služby musí být k nalezení v registru na webu ČNB.**

Právní předpisy v oblasti finančního trhu

Mezi důležité právní předpisy v oblasti finančního trhu patří kromě jiných:

- 1 [Zákon o podnikání na kapitálovém trhu](#)
- 2 [Zákon o investičních společnostech a investičních fondech](#)
- 3 [Zákon proti praní špinavých peněz](#)
- 4 Další podrobnosti upravuje řada vyhlášek vydávaných především Českou národní bankou...

Připomenutí

- Mnoho klientů si ještě z 90. let pamatuje aféry, jako bylo např. tunelování privatizačních fondů a má dodnes k investování nedůvěru.
- Jak jejich obavy rozptýlit?
- Snadno!!!
- Legislativa v oblasti investic je dnes úplně jinde než tehdy a podílové fondy v naší nabídce fungují podle pravidel platných v celé EU.

Pojištění vkladů – Garanční systém finančního trhu

Častým zdrojem zmatení je otázka, jaké peníze má klient garantovány státem a jaké nikoliv.

Banky
Stavební spořitelny
Družstevní záložny

Vklad je pojištěn automaticky od okamžiku, kdy klient vloží peníze na účet. Pojištěné jsou vklady vedené v koruně i cizích měnách, včetně připsaných úroků.

Na tyto vklady se vztahuje takzvané **zákoné pojištění vkladů**. Instituce každoročně odvádějí určitou částku do Garančního systému finančního trhu. Kryto je 100 % vkladů do ekvivalentu 100 000 eur; v určitých situacích se limit zvyšuje. Částka se počítána jednoho klienta v součtu u jedné banky.

Podílové fondy
Účastnické fondy
Pojistky se spořicí složkou
atd.

Na tyto instituce se zákonné pojištění nevztahuje! V žádném případě tedy klientovi nesmíme tvrdit opak. Existuje sice Garanční fond obchodníků s cennými papíry (GF OCP), ten ale, jak už název napovídá, kryje jen do určité míry případy úpadku obchodníka s cennými papíry, pokud ten nevydá klientům jejich majetek. GFOCP tedy nemá nic společného s podílovými fondy. **U podílových fondů není žádné pojištění zapotřebí.**

Garanční systém

- zpravidla zasahuje v případě úpadku menších institucí, jako jsou např. družstevní záložny. Velké banky jsou jednoduše příliš velké a úpadek některé z nich by se řešil jinak (např. fúzí s jinou bankou či zestátněním). Český bankovní sektor je ale na evropské poměry velice zdravý, stabilní a ziskový. Strašit klienty krachem bank tedy skutečně není třeba.
- Zahraniční banky, které v ČR nemají samostatnou dceřinou firmu, ale jen pobočku, jsou pojištěny ve své domovské zemi, např. mBank v Polsku. Podmínky pojištění jsou ale v celé EU podobné.

Investiční nástroje

- Investovat se dá do ledasčeho, od **akcií** přes **nemovitosti** až **třeba po víno**. Regulace se vztahuje zejména na nabízení finančních investic, takže v zákoně o podnikání na kapitálovém trhu najdete investiční nástroje rozdělené na:
 - **1 Investiční cenné papíry**, tj. především akcie a dluhopisy
 - **2 Cenné papíry kolektivního investování**, tj. podílové listy fondů
 - **3 Další nástroje**, jako jsou **finanční deriváty**

Akcie

- Akciové trhy **mají dlouhou tradici** – **přibližně 400 let** - stručný přehled základních principů.
- **Akcie je cenný papír, který ztělesňuje tři práva:**
 - **1 Vlastnické právo** k podílu na akciové společnosti
 - **2 Právo na účast na řízení firmy** formou hlasování na valné hromadě
 - **3 Právo na podíl na zisku** (tzn. právo na dividendu)

Akcie veřejně obchodované na burze.

- **Veřejné obchodování umožňuje investorům kdykoliv zjistit aktuální cenu jejich investice a poskytuje jim likviditu.**
- **Úspěch firmy a její ziskovost nejsou zaručeny, takže investování do akcií je spojeno s rizikem. O ceně akcie nerozhoduje jen aktuální ziskovost, ale i to, jak investoři vnímají budoucí potenciál firmy.** Protože situace na trhu i nálady investorů se mění, i kvalitní akcie může výrazně kolísat v ceně.

Nabídku a poptávku po akciích ovlivňují:

- **1 Hospodaření firmy** (tržby, ziskovost, zadluženost atd.)
- **2 Situace v daném odvětví a konkurenceschopnost** firmy
- **3 Hospodářský cyklus** a další makroekonomické vlivy
- **4 Psychologie investorů**

Primární trh cenných papírů

Takto označujeme segment trhu na burze, kde se obchodují "čerstvé" akcie, resp. akcie zde naleznou své prvonabyvatele, od kterých putují peněžní prostředky přímo emitentů. Společnosti na primárním trhu emitují akcie prostřednictvím IPO (initial public offering).

Význam primárního trhu tedy je ten, aby emitenti získali potřebný kapitál od investorů.

Sekundární trh cenných papírů

Na sekundárním trhu se obchodují již dříve vydané cenné papíry. Na tomto trhu si cenné papíry "vyměňují" investořiči spekulanti a dochází mezi nimi k toku peněžních prostředků a toku cenných papírů. Význam sekundárního trhu je zejména v zajištění likvidity cenných papírů a stanovení tržní ceny (dle nabídky a poptávky).

Co je to index?

- **Pokud chcete rychlou představu, jak se vyvíjí trh jako celek, poskytně vám ji index.**
- Jedním z nejznámějších akciových indexů vůbec je **S&P 500**. Ten sleduje ceny pěti stovek předních firem obchodovaných na trhu v USA. Patří sem některé z největších globálních megafirem, jejichž značky zná prakticky každý (Apple, Microsoft, Amazon, Google, Exxon Mobil...).

Býčí nebo medvědí trh

Býk útočí rohy zespoda nahoru, zatímco medvěd zasadí ránu tlapou shora dolů. Tolik praví investiční folklor.

Býčí nebo medvědí trh

- Pro poklesy a růsty na burze (zvláště ty dlouhodobé) se vžilo označení ze zvířecí říše. **V novinách se tak o rostoucím trhu můžete dočíst jako o trhu býčím, ten klesající je zase medvědí.** Portfolio složené pouze z akcií se obecně doporučuje pouze investorům, kteří mají dlouhodobý horizont, zpravidla déle než 10 let, a zároveň jsou připraveni snášet zmíněné čas od času výrazné kolísání.
- Odměnou za trpělivost a pevné nervy jim potom může být výnos podstatně vyšší, než jaký můžete dosáhnout na méně rizikových investicích, např. dluhopisech (i konzervativní fondy určené na kratší horizonty mohou mít v portfoliu nějaké akcie).

Podle čeho vybrat ty „správné“ akcie, které nejvíc vydělají?

- O tom by se právě daly popsat v úvodu zmíněné stohy papírů. **V novinách se často dočtete o P/E neboli poměru ceny akcie k ziskovosti firmy – čím vyšší násobek, tím „dražší“ akcie je.**
- P/E je ale jen jedním z mnoha desítek různých ukazatelů, které je třeba umět interpretovat.
- Investování do akcií totiž není ani tak o adrenalinu, jak by se mohlo zdát z filmů typu Wall Street. Ve skutečnosti je mnohem důležitější ovládat účetnictví a umět číst mezi řádky ve výročních zprávách firem.

Dluhopisy

- Dluhopis je cenný papír, kterým se dlužník zavazuje splatit jeho držitelům (tedy věřitelům) určitou částku ke konkrétnímu datu - většinou to bývá jeden rok a déle.
- Dluhopisy **jsou obvykle bezpečnější investice než akcie**. V případě státních dluhopisů je schopnost splácet dána schopností státu vybírat daně (pokud tedy nejde zrovna o Řecko). **V případě firemních dluhopisů platí, že při likvidaci nebo úpadku firmy se nejprve splácejí dluhy – až pak dostanou akcionáři to, co zbyde.**

Dluhopisy

Dluhopis se také jinak nazývá obligace, v angličtině bond – obojí znamená v překladu závazek.

Kdo nejčastěji vydává dluhopisy:

- 1 Vlády (státní dluhopisy) - jedná se o nejrozšířenější typ dluhopisu.
- 2 Firmy (korporátní dluhopisy).
- 3 Banky (kromě běžných dluhopisů i tzv. hypoteční zástavní listy).
- 4 Někdy i další subjekty: kraje, města a obce, nadnárodní organizace atd.
- **Od roku 2012 po změně legislativy může vydávat dluhopisy prakticky kdokoliv.**

Základní parametry dluhopisu:

- Každý vydaný dluhopis má základní parametry, podle kterých se investor orientuje:

- Emitent

je ten, kdo dluhopis vydal.

- Kuponová sazba

je úroková sazba, kterou emitent bude platit. Udává se v % p. a. z nominální hodnoty. Pravidelná výplata úroku se označuje slovem kupon.

- Datum splatnosti

určuje emitent. Zpravidla tak učiní na základě analýzy své společnosti a jejího investičního záměru, pro který emisi dluhopisů vydává.

- Nominální hodnota

jiným slovem jistina = kolik emitent slíbje za jeden dluhopis vyplatit v den splatnosti.

Investor musí vždy brát v úvahu kreditní riziko - možnost nesplacení dluhopisu.

- Může se stát, že emitent nevyplatí včas úroky, nevrátí část jistiny, v nejhorším případě nesplatí vůbec nic. Čím méně kvalitní je emitent dluhopisu, tedy čím vyšší je kreditní riziko, tím vyšší výnos musí nabídnout, aby mu věřitelé půjčili své finanční prostředky.
- Zmíněný stát si může půjčit třeba za 1 nebo 2 % p. a., zatímco začínající firma musí nabídnout třeba 10 %, aby jí někdo byl ochoten půjčit. Mezi oběma extrémy je samozřejmě nespočet dalších možností. Vyhodnotit správně rizika konkrétního emitenta vyžaduje určité znalosti. **Proto to v praxi, stejně jako u akcií, nejčastěji necháváme na manažerech podílových fondů.** Pozor každopádně na „garantované“ nabídky vysokého zúročení!

Chování cen dluhopisů

- Kolik emitent vyplatí při splatnosti dluhopisu je jasně dané – nominální hodnotu (společně s posledním kuponem). Dluhopis má ale i tržní cenu, která v době jeho životnosti může nezanedbatelně kolísat. Právě to je podstatou takzvaného úrokového rizika.
- Zásadní je tedy uvědomit si rozdíl mezi **nominální hodnotou dluhopisu** a jeho **tržní cenou**.

Nominální hodnota

Také jmenovitá hodnota, je **hodnota, na kterou je dluhopis vydán**. Jedná se o částku, kterou emitent dluží majiteli dluhopisu. Tuto částku musí emitent zaplatit majiteli (věřiteli) při splatnosti dluhopisu.

Tržní cena

Tržní cena dluhopisu se může od nominální hodnoty lišit, a to i výrazně. Na cenu dluhopisu **má vliv hned několik faktorů**, například: vývoj tržních úrokových sazeb, finanční kondice emitenta (případně související kreditní rating emitenta), nebo vývoj míry inflace.

Důležité

- Úrokové riziko nás zajímá, pokud **chceme dluhopis prodat před splatností**. Můžeme na tom vydělat i prodělat, protože ceny dluhopisů kolísají.
- **Zásadní je vědět, že když stoupnou úrokové sazby, ceny dříve vydaných dluhopisů klesnou a naopak, při poklesu sazeb ceny stoupnou.**
- Investory nezajímá ani tak kuponová sazba, ale **ukazatel nazvaný výnos do splatnosti (YTM)**.

Další možnosti investování

- **Nemovitosti**

- Je to jeden z vůbec nejstarších druhů investic, střechu nad hlavou ostatně potřeboval už pračlověk. Poměrně často se setkáte s klientem, který si bude chtít pořídit investiční byt a inkasovat pravidelně nájem. Podobně jako u akcií a dluhopisů, i tady je výnosová míra funkcí kupní ceny.
- Jako investici lze každopádně vnímat i pořízení vlastního bydlení.

Komodity

- Hlavní zemědělské plodiny, průmyslové kovy, ropa či zemní plyn se obchodují na komoditních burzách a existují i fondy, které se na ně zaměřují. Ceny komodit jsou citlivé na poptávku a nabídku, která je zase daná mj. hospodářským cyklem. Jde tedy o poměrně rizikovou investici.
-

Drahé kovy

Zvláštní postavení mezi komoditami mají drahé kovy – především zlato a stříbro, které historicky fungovaly jako peníze. I když se během finanční krize objevila řada prodejců zlata, kteří strašili klienty „krachem všeho“, je namístě velká opatrnost.

Když už klient chce zlato, měl by v něm mít jen malou část portfolia jako určitou „pojistku“ pro nejhorší scénáře (např. do 5 %). I přes historický význam jde pořád o rizikovou komoditu a pravděpodobnost toho, že se zlato vrátí do své někdejší role globálně používané měny, je nízká. Stříbro je potom na rozdíl od zlata zatíženo daní z přidané hodnoty. Zmínit ještě můžeme diamanty, které jsou kromě DPH zatíženy navíc ještě vysokými maržemi prodejců a malou likviditou.

Alternativní investice

- Obrazy a další umělecké předměty, archivní vína, old timers, young timers apod. Do škatulky alternativních investic se někdy řadí i investice do začínajících firem prostřednictvím tzv. private equity fondů, investice do zemědělské půdy a mnoho dalšího.

- Drahé kovy, další komodity či starožitnosti se od akcií, dluhopisů a nemovitostí liší v jednom podstatném ohledu. Zatímco akcie může nést průběžný příjem formou dividendy, dluhopis nese úroky a nemovitost nájemní výnos, komodity či umění takový **pravidelný příjem nenesou**. Naopak, jsou s nimi spojeny náklady na skladování a zabezpečení. **Výnos pro investora závisí pouze na tom, jestli se je podaří prodat za vyšší cenu– tedy jestli poptávka po nich časem stoupne, nebo ne.** Každý z různých druhů aktiv má jiný potenciál výnosu a jsou s ním spojena jiná rizika. Kombinací různých investic se dá sestavit portfolio tak, aby odpovídalo cílům, které si klient klade.

Nejdůležitější informace

1 Podílové fondy nejčastěji investují do akcií a dluhopisů.

2 Cenné papíry už zpravidla nemají papírovou podobu, ale existují ve formě záznamu v nějaké databázi.

Akcie definují tato 3 práva:

- 1 Vlastnické právo k podílu na akciové společnosti.
- 2 Právo na účast na řízení firmy formou hlasování na valné hromadě.
- 3 Právo na podíl na zisku (na dividendu).

- Veřejné obchodování na burze umožňuje investorům kdykoliv zjistit aktuální cenu jejich investice a poskytuje jim likviditu. O ceně akcie nerozhoduje jen aktuální ziskovost, ale i to, jak investoři vnímají budoucí potenciál firmy – například jak firma hospodaří, v jakém odvětví se nachází apod.

- Burzu označujeme jako **sekundární trh** cenných papírů. Vstup firmy na burzu neboli emise nových akcií (IPO) potom jako **trh primární**.
- Na burzu obvykle vstupují firmy, které dosáhly **určité velikosti a pozice na trhu** a chtějí od investorů získat kapitál na další expanzi a dále se rozvíjet.
- Představu o tom, jak se vyvíjí trh jako celek, vám poskytne index. Jedním z nejznámějších je index amerických akcií S&P 500.
- Jako býčí označujeme rostoucí trh, jako medvědí potom trh klesající.
- Jak správně vybrat ty „vhodné“ akcie je komplikovaná záležitost, je mnoho ukazatelů a nejčastěji se setkáte s tzv. P/E. Je důležité ovládat účetnictví a umět číst mezi řádky ve výročních zprávách firem. Ale i s touto dovedností je investování do jednotlivých akcií o poznání rizikovější než investice do akciového podílového fondu.

Zdanění investic a právní otázky

Výnosy z investic je potřeba řádně zdanit. Některé jsou ale od daně osvobozeny. Jak správně zdanit příjem z prodeje akcií, podílových listů či jiných cenných papírů?

- Od daně jsou **osvobozeny prodeje až do 100 000 Kč na poplatníka a rok**. Pokud klient provede za rok obchody přesahující tuto hranici a nedodrží časový test, bude muset zdanit zisk z celé částky. **Ziskové a ztrátové obchody lze proti sobě započíst, maximálně však do nuly** – pokud je klient celkově ve ztrátě, nemůže si tuto ztrátu odečíst od základu daně.
- **Právnických osob se časový test netýká; u nich zisk z investice podléhá zdanění vždy.**
- **Detaily musí takový klient konzultovat se svým daňovým/účetním poradcem.**

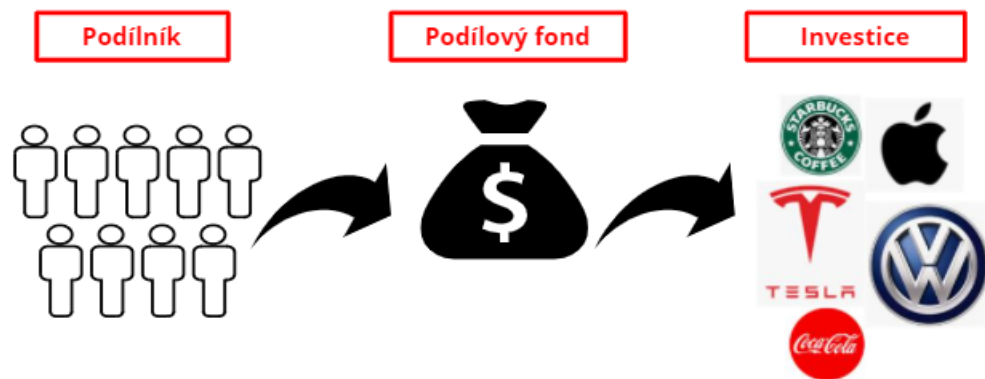
- **Výnosy z investic je potřeba řádně zdanit. Některé jsou ale od daně osvobozeny.**
- 1 Výnos z investic do cenných papírů - osvobozen od daně z příjmu fyzických osob, pokud klient investici držel nejméně 3 roky.
- 2 Pravidelné investice - pokud tedy klient na konci spoření odprodá jen část portfolia, dani se zpravidla vyhne. Pokud prodá vše, na podílových listech nakoupených za poslední 3 roky mu daňová povinnost může vzniknout.
- 3 Investiční životní pojištění – podléhá dani vždy.

Kolektivní investování a podílové fondy

- Na finančním trhu se setkávají především velké instituce – banky, pojišťovny, penzijní fondy atd.
- **Individuální investoři většinou nemají dostatek peněz na to, aby mohli investovat stejně efektivně jako ti velcí. Proto se drobní investoři začali sdružovat, aby dali dohromady větší objem kapitálu.**

Jak tedy podílové fondy fungují?

- Schéma níže vám pomůže pochopit souvislosti, jak kolektivní investování funguje

Podílový fond

- Podílový fond je jednoduše soubor majetku, konkrétně cenných papírů nebo jiných investičních nástrojů. Tento majetek obhospodařuje investiční společnost, pořád ale patří jednotlivým podílníkům. Jejich podíl na majetku fondu ztělesňuje cenný papír – podílový list.

Investování prostřednictvím kolektivních fondů má mnoho výhod...

Profesionální správa majetku

Omezení rizika

Vysoká likvidita

Každý fond zveřejňuje:

Statut

Měsíční zprávu
či infolist

Sdělení
klíčových
informací (KIID)

Poplatky fondů

Investiční společnosti nejsou motivovány láskou ke klientovi, chtějí vydělat. Proto účtují několik druhů poplatků:

Vstupní poplatek	+
Poplatek za správu	+
Ukazatel celkové nákladovosti	+

Podílové fondy podle typu

Fondy krátkodobých investic

Dluhopisové fondy

Smíšené fondy, fondy fondů

Komoditní fondy

Nemovitostní fondy

Zajištěné fondy

Akciové fondy

Nejdůležitější informace

1 Podílový fond je jednoduše soubor majetku, konkrétně cenných papírů nebo jiných investičních nástrojů.

2 Tento majetek obhospodařuje investiční společnost, pořad ale patří jednotlivým podílníkům.

3 Jejich podíl na majetku fondu ztělesňuje cenný papír – podílový list.

4 Když klient pošle fondu peníze, zvýší tím majetek ve fondu a proti tomuto majetku fond klientovi vydá nové podílové listy.

Výběr vhodného fondu a tvorba portfolia

- **Volba vhodného podílového fondu závisí především na klientově investičním horizontu, jeho vztahu k riziku a na tom, jak fond zapadá do jeho celkového portfolia.**
- **Jak to tedy je?**
- V podkladech fondů vždy najdete poučku, že **minulé výnosy nezaručují výnosy budoucí**. Klienti mají někdy sklon vybírat si fondy podle toho, který zrovna v poslední době raketově vyrostl. V nepřehledné nabídce různých strategií, sektorů a zemí se vždy nějaká taková hvězda najde.

Tvorba portfolia

- **Strategie "kup a drž,,**
- Podílové fondy jsou ze své podstaty vhodné spíše pro pasivní investory. To znamená takové, kteří chtějí široce diverzifikovanou investici a nechtějí v portfoliu provádět žádné převratné změny.

- **Míru rizika v portfoliu ovlivňují:**
- **1 Znalosti a zkušenosti klienta** – úplný nováček obvykle snese menší riziko než ostrílený burzián.
- **2 Výše příjmů a majetku** – kdo vyhrál v loterii 100 milionů, snese dynamičtější portfolio než ten, kdo počítá každou korunu.
- **3 Účel investice** – s penězi určenými na doplacení hypotéky za pouhé 3 roky asi budeme nakládat jinak než s úsporami navíc, které na nic konkrétního nepotřebujeme.

Jak správně nastavit poměr rizikových a bezpečných investic v klientově portfoliu?

- Klient může z dotazníku vyjít jako „konzervativní“, ale to ještě nutně neznamená, že nesmí vůbec investovat do akcií. Naopak „dynamický“ klient nemusí vždy mít akcií 100 %.

Několik obecných úvah:

- 1 Neriskujte zbytečně. Výše jsme zmínili peníze určené na doplacení hypotéky při blížící se refixaci, pořízení nové nemovitosti apod. Ty má smysl zaparkovat např. na termínovaný vklad.
- 2 Při pravidelné investici na dlouhé investiční horizonty, např. 20 let či do penze, může i opatrnější klient investovat poměrně dynamicky. Zvláště když vezmeme v úvahu, že mnoho klientů má navíc transformovaný fond a další konzervativní produkty.
- 3 Podle jedné studie investují světoví milionáři v průměru 40 % svého majetku do akcií a dalších rizikových aktiv, zbylých 60 % mají uloženo konzervativně (v hotovosti, dluhopisech a nemovitostech). To je docela dobrý výchozí bod k diskusi s klientem – konkrétní podíly pak už záleží na tom, jestli je klient spíše odvážnější, či opatrnější (více averzní k riziku).
- 4 Tradiční „vyvážené“ portfolio má kolem 50 % akcií. Na 10 let to ve většině případů pro vyváženého klienta zřejmě bude „tak akorát“. Na pětiletý horizont už to pro většinu klientů bude příliš.

5 Na horizonty do 5 let by akcie a další riziková aktiva měla být spíš malým doplňkem portfolia.

6 Výše jsme zmínili, že není dluhopis jako dluhopis. Na to pozor – při nízkých úrokových sazbách není řešení automaticky dát klientům do vyváženého portfolia rizikovější dluhopisy s vyšším výnosem (high yield). Rizikovost portfolia se tím může posunout za únosnou mez.

Jak funguje diverzifikace

- Diverzifikace portfolia je způsob, jak snížit riziko poklesu hodnoty investic. Diverzifikaci běžně provádí i zkušení individuální investoři, manažeři podílových fondů apod.
- Laicky řečeno, pod diverzifikací si lze představit koupi více druhů cenných papírů, jejichž cena reaguje různě např. na aktuální fázi ekonomického cyklu, zvyšující se politická či měnová rizika v určitém koutu světa, rostoucí či klesající ceny komodit apod.

Možné směry diverzifikace jsou různé:

- 1 Třídy aktiv (akcie, dluhopisy, nemovitosti...).
- 2 Regiony (rozvinuté vs. rozvíjející se trhy).
- 3 Sektory (firmy vyrábějící spotřební zboží, IT, energetika...).
- 4 Velikosti firem (velké, střední, malé).
- 5 Měny (koruna, euro, dolar...).
- 6 Atd.

Pravidelné investování

- Strategie průměrování nákladů spočívá v tom, že investujete fixní částku v pravidelných intervalech, například jednou měsíčně. Pokud cena aktiv padá, získáváte více akcií (nebo jiných investic) za stejnou sumu peněz.
- Díky tomu při poklesu trhů investor nakoupí více akcií či podílových listů za nižší cenu. Výsledná průměrná cena, za kterou investici nakoupí, tak může být nižší a pravidelný investor tak může dosáhnout vyššího průměrného výnosu než ten, kdo investoval jednorázově.

DĚKUJI ZA POZORNOST

